

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen

0301 OSLO

Høringsuttalelse - småkraftpakke Helgeland - 9 småkraftverk

Nordland fylkesting har i møte den 27. april 2016 behandlet FT-sak 045/2016 «Høring- Småkraftpakke Helgeland – 9 småkraftverk – Lurøy, Leirfjord, Nesna, Vefsn, Vevelstad og Brønnøy kommuner». Følgende ble vedtatt:

1. Fylkestinget i Nordland fremmer innsigelse til planene for Heimstadelva kraftverk, med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 24 tredje ledd, jf. reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 og 5-6. Hovedbegrunnelsen for innsigelsen er at verdivurderingen av bekkekløft og fossesprøytsoner i elvene mangler. Fylkestinget viser derfor til føre-varprinsippet (naturmangfoldloven §9) som grunnlag for beslutningen.
2. Fylkestinget i Nordland fremmer innsigelse til planene for Kjerringåga kraftverk, med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 24 tredje ledd, jf. reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 og 5-6. Hovedbegrunnelsen for innsigelsen er at Kjerringåga kraftverk skal produsere kraft av vann fra de samme elvestrekningene som Heimstadelva kraftverk. Da Kjerringåga kraftverk ikke har beskrevet hvordan tiltaket skal utføres separat fra Heimstadelva kraftverk, mener fylkestinget at Kjerringåga kraftverk og Heimstadelva kraftverk må ses i sammenheng. Fylkestinget viser derfor til føre-varprinsippet (naturmangfoldloven §9) som grunnlag for beslutningen.
3. Fylkestinget i Nordland fremmer innsigelse til planene for Langset kraftverk, med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 24 tredje ledd, jf. reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 og 5-6. Hovedbegrunnelsen for innsigelsen er de viktige naturtypene, rødlisteartene og ansvarsartene som er registrert i elva. I tillegg vil tiltaket føre til varige inngrep i snau fjellet, negative konsekvenser for landskap av stor verdi, friluftsområder av stor og svært stor verdi, elva sin status som prioritert foss, redusert opplevelsesverdi for kjørende på kystriksveien og reinens beite- og kalvingsområde.
4. Fylkestinget i Nordland fraråder NVE å gi tillatelse til bygging av Forselva kraftverk slik det er omsøkt. Dersom NVE gir konsesjon ber fylkestinget om at kraftverket med kraftstasjonen og rørgate etableres slik at elvemusling og fossesprøytsone ikke skades eller ødelegges. Som avbøtende tiltak for fisk må det etableres en omløpsventil i kraftverket. Det forutsettes at rørgate og inntaket etableres slik at det ikke blir til hinder for reinens flyttlei.
5. Fylkestinget i Nordland anbefaler NVE å gi tillatelse til bygging av Kaldåga kraftverk under visse betingelser. Fylkestinget forutsetter at det stilles krav om avbøtende tiltak som sikrer at kraftverket ikke medfører negative konsekvenser for det verna vassdraget, fossefall og strandsnipe. Elva skal opprettholdes som et godt leveområde for fossefall etter utbyggingen. Anleggsperioden må legges utenom fuglenes hekkeperiode og når reinen benytter område som beite. Fylkestinget forutsetter at avbøtende tiltak foreslått av tiltakshaver følges opp.

6. Fylkestinget i Nordland fremmer innsigelse til planene for Skjerva og Reinfjellelva kraftverk, med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 24 tredje ledd, jf. reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 og 5-6. Hovedbegrunnelsen for innsigelsen er at tiltaket er planlagt i et område hvor det er registrert ni naturtyper av middels til stor verdi. Sju av disse naturtypene er direkte knyttet til elvene og vil derfor bli negativt påvirket av redusert vannføring. Tiltaket vil også påvirke strandsnipe (NT) og fossekall. Konsekvensene for reindrift er mangelfullt beskrevet, det trengs derfor mer informasjon for å kunne vurdere disse forholdene.
7. Fylkestinget vil anbefale NVE å gi konsesjon til Neverdalselva kraftverk under visse betingelser. På grunn av anadrom fisk nedstrøms tiltaket, forutsetter fylkesrådet at det etableres en omløpsventil i kraftverket for å forhindre tørrlegging ved driftstans. Det må også iverksettes nødvendige tiltak for å motvirke skadelige utslipp av sprengningspartikler som kan skade fiskens gjeller. Det skal også vurderes om kraftstasjonen kan flyttes slik at den ikke blir etablert i bekkekløften som starter nedstrøms Forsmoen. Utbyggingen må skje i nært samarbeid med reinbeitedistriktet.
8. Fylkestinget vil anbefale NVE å gi konsesjon til Kilelva kraftverk under visse forutsetninger. Fylkestinget forutsetter at det stilles krav om avbøtende tiltak som sikrer at kraftverket ikke medfører negative konsekvenser for reindrift. Det må vurderes om prosjektet kan justeres for å unngå konflikt med rein som krysser områder med usikker is på grunn av regulering av Jakopdalsvatnet. Drikkevannskilden i tiltaksområde skal ikke forringes. Fylkestinget forventer at Alm (VU) og Bakkeseøte (NT) ikke blir påvirket av tiltaket, og at det gjennomføres avbøtende tiltak slik at oter (VU) ikke blir skadelidende av tiltaket. Fylkestinget forutsetter at avbøtende tiltak foreslått av tiltakshaver følges opp.
9. Fylkestinget i Nordland fraråder NVE å gi tillatelse til bygging av Storhaugen kraftverk slik det er omsøkt. Dersom NVE likevel gir konsesjon forutsetter fylkestinget at det stilles krav om lydisolering av kraftstasjon og regulering av ferdsel i reinens kalvingsperioder. Utbygging må ikke gi permanente hindringer for viktige flyttleier. Det må gjennomføres avbøtende tiltak slik at den rødlistede arten oter ikke blir skadelidende av tiltaket. Det skal vurderes om kraftstasjonen kan plasseres ovenfor anadrom strekning, og det skal installeres omløpsventil i kraftverket. Fylkestinget ber også om at man ser til retningslinjene for *fylkesdelplan for Vevelstad og deler av Vefsn, Grane og Brønnøy kommune* når det gjelder utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur. Fylkestinget er opptatt av at utbyggingen må tilpasses slik at det får minst mulig negative konsekvenser for viktige friluftslivsområder, landskap av stor verdi og snauffjell. Blant annet er det viktig med høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur.
10. Dersom det blir gitt tillatelse til ett eller flere av de omsøkte kraftverkene, ber fylkestinget om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12, og med vannforskriften § 12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:
  - a. Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.
  - b. Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringen.
  - c. Det må slippes tilstrekkelig minstevannføring hele året for å kunne ivareta landskapsopplevelse, naturtyper og arter som er sårbare for endret vannføring.

- d. Detaljplanleggingen må påse at rødlistearter og regionalt viktige naturtyper ikke blir skadelidende av tiltaket.
- e. I elver med potensiale for ål, skal det gjennomføres avbøtende tiltak for å sikre at den ikke blir skadet av tiltaket.
- f. Høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning skal vektlegges i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur.
- g. Ved detaljplanlegging av tiltaket må framtidige klimaendringer og mulige konsekvenser (som havnivåstigning) for kraftverket og tilknyttet infrastruktur vurderes.
- h. Det må gjennomføres avbøtende tiltak for å begrense de negative konsekvensene for den økologiske tilstanden til vannforekomstene, slik at vedtatt miljømål kan nås.
- i. For de kraftverkene som kan berøre anadrom strekning, må det etableres en omløpsventil i tilfelle driftstans, for å unngå tørrlegging av elvene.
- j. Tiltakshavers foreslåtte avbøtende tiltak for hvert enkelt kraftverk må inn i konsesjonsvilkårene.

11. Fylkestinget gir fylkesrådet fullmakt til å gi en endelig uttalelse, herunder å trekke innsigelser, dersom nye opplysninger i saken tilsier dette.

Vedlagt følger saksutredning.

Med vennlig hilsen

Mari Hulleberg
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Hovedmottakere:

Norges vassdrags- og energidirektorat   Postboks 5091 Majorstuen   0301   OSLO

Vedlegg:

	DokID
Høring - Småkraftpakke Helgeland - 9 småkraftverk - Lurøy, Leirfjord, Nesna, Vefsn, Vevelstad og Brønnøy kommuner	626905
Vedlegg 2 Kjerringåga kraftverk	672820
Vedlegg 3 Langset kraftverk	672833
Vedlegg 4 Forelva kraftverk	672834
Vedlegg 5 Kaldåga kraftverk	672836
Vedlegg 6 Skjerva og Reinfjellelva kraftverk	672847
Vedlegg 7 Neverdalselva kraftverk	672950
Vedlegg 8 Kilelva kraftverk	673002
Vedlegg 9 Storhaugen kraftverk	673003
Vedlegg 1 Heimstadelva kraftverk	672819

